

KOKKOLAN PERUSOPETUS
VUOSILUOKKIEN 4-6 VALINNAISAINEET

Kokkola
Karleby

Perusopetuksen valinnaisten opintojen yhteisenä tehtävänä on syventää oppimista, laajentaa opintoja ja vahvistaa jatko-opintovalmiuksia. Valinnaiset opinnot tarjoavat oppilaille mahdollisuuden kehittää osaamistaan kiinnostuksensa suunnassa, tukevat opiskelumotivaatiota ja kartuttavat valintojen tekemisen taitoja.

Kokkolan perusopetuksessa vuosiluokilla 4-6 on yhteinen kaupunkikohtainen valinnaisainetarjotin. Tavoitteet ja sisällöt ovat kaikilla yhteiset, mutta toteutettavissa joustavasti. Tavoitteet ja sisällöt antavat mahdollisuuden suunnitella opetusta kunkin oppilasryhmän kanssa, heidän tarpeensa ja ympäristön tarjoamien mahdollisuuksien mukaisesti. Kaikki valinnaisaineet on suunniteltu niin, että ne voidaan toteuttaa jokaisella koululla. Valinnaisaineet arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty.

Koulun ei tarvitse laittaa kaikkia valinnaisaineita kaupunkikohtaiselta tarjottimelta oppilaiden valittavaksi. Koulun tulee tarjota vähintään 4 valinnaisainetta oppilaiden valittavaksi siten, että vuosiluokkien 4-6 aikana oppilaalla on jokainen valinnaisaine vähintään kerran valittavana. Valinnaisaineryhmiä muodostettaessa tulee oppilaiden valintoja kunnioittaa mahdollisimman pitkälle. Lukuvuoden aikana tarjottavat ja toteutettavat valinnaisaineet kirjataan lukuvuosisuunnitelmaan. Jokainen koulu määrittelee itse valinnaisaineiden ryhmäkoon sekä tarvittavan ohjaajaresurssin.

Yksi valinnaisaine kestää lukukauden. Oppilas osallistuu lukuvuoden aikana kahteen erilliseen valinnaisaineeseen. Oppilas ei voi valita samaa valinnaisainetta syys- ja kevätlukukaudelle. Valinnaisainevalinnat tehdään edellisen lukuvuoden keväällä.

Opettajien on hyvä edelleen jatkaa keskustelua oppilaiden kanssa valinnaisaineista ja kertoa, miten kukin valinnaisaine toteutettaisiin esim. olosuhteet huomioiden omalla koululla. Oppilaiden tulee saada etukäteen riittävästi tietoa valinnaisaineiden toteuttamistavoista, jotta heillä on jo valintavaiheessa realistinen mielikuva mahdollisesti toteutuvista valinnaisaineista.

Sisällys

ARJEN TAIDOT	3
IDEASTA TUOTTEEKSI	4
KORJAA, KIERRÄTÄ, TUUNAA	5
KUVISTA LUOVASTI	6
LUOVA ILMAISU	7
LUOVA KÄSSÄ (käsityön pehmeät materiaalit)	8
MATKA MAAILMAN YMPÄRI	9
MUSIIKIN ILOA	10
PALLOILU	11
PELIEN MAAILMA	12
PUU- JA/TAI METALLITYÖT	13
TUTKIN JA KOKEILEN	14
VOI HYVIN	15
YRITYSSANKARI	16

ARJEN TAIDOT

Pohditaan, millaisia arjen haasteita oppilaat ovat kohdanneet ja miten niitä voisi ratkaista. Kaipaako pyörä huoltoa? Miten voin säästää rahaa? Osaanko auttaa hätätilanteessa? Osaanko tehdä ruokaa? Miten tulkitseen mediaa?

TAVOITTEET

- Kannustaa oppilasta pohtimaan arjen haasteita
- Kannustaa oppilasta etsimään ratkaisuja arjen tilanteisiin
- Tukea oppilasta liikenne, media-, talous, turvallisuus ja ensiaputaitojen kehittämisessä
- Rohkaista oppilasta suunnittelemaan ja valmistamaan välipaloja

SISÄLLÖT

- Liikenne, liikennesäännöt, liikenteessä liikkuminen ja oman polkupyörän huolto
- Mediataidot (mediasisältöjen tulkinta, medialaitteiden käyttäminen, kriittisyys mediavälitteistä informaatiota kohtaan...)
- Turvallisuus- ja ensiaputaidot
- Omasta taloudesta huolehtiminen
- Ruuanlaitto

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN

- L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen
- L3 Itsestä huolehtimisen ja arjen taidot
- L4 Monilukutaito
- L5 Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen
- L6 Työelämätaidot ja yrittäjyys
- L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen

IDEASTA TUOTTEEKSI

Tehdään uutta tai muunnellaan vanhaa. Tavoitteena kaunis tuote, jolla on käyttötarkoitus. Pääpaino on huolellisessa suunnittelussa ja toteutuksessa.

TAVOITTEET

- Ohjata oppilasta tutustumaan elinympäristöönsä, havainnoimaan visuaalista esinekulttuuria.
- Rohkaista oppilasta keskustelemaan havainnoistaan ja ajatuksistaan sekä harjoittelemaan näkemystensä perustelemista
- Ohjata oppilasta käyttämään monipuolisesti erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja.
- Kannustaa oppilasta tuotteen ideoimiseen, suunnitteluun ja valmistamiseen yksin ja yhteistyössä muiden kanssa.
- Ohjata oppilasta tarkastelemaan taidetta ja esinekulttuuria teoksen, tekijän, katsojan ja käyttäjän näkökulmista.

SISÄLLÖT

- Omat kuvakulttuurit ja ympäristön kuvakulttuurit: oppilaan omien tarpeiden ja tavoitteiden synnyttämästä ideasta konkreettiseksi tuotteeksi: ideointi, suunnittelu, toimivuus, käytännöllisyys, esteettisyys, tuotteen elinkaari.
- Taiteen maailmat: Opetuksen sisällöt valitaan eri aikoina, eri ympäristöissä ja eri kulttuureissa tuotetusta esinekultuurista. Oppilaat perehtyvät taiteelle ja taideteollisuudelle ominaisiin toimintatapoihin ja periaatteisiin. Mahdollisuuksien mukaan paikallisen käsityöperinteen ja esinekultuurin ottaminen huomioon; näyttelykäynnit, vierailut.

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN

- L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen
- L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
- L6 Työelämätaidot ja yrittäjyys
- L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen
- Ajattelun ja oppimisen taidot; suunnitteluprosessi ja ongelmanratkaisu. Tutkiva ja uusia ratkaisuja tuottava työskentelyote. Mielikuvituksen käyttö, kekseliäisyys ja estetiikka. Omien valintojen merkitys (ekologia, kestävä kehitys). Yrittäjyys, ammatillisuus.

KORJAA, KIERRÄTÄ, TUUNAA

Mahdollisuus ideoida ja toteuttaa vanhasta uutta korjaamalla, kierrättämällä ja tuunaamalla. Tuotteille keksitään uusia käyttötarkoituksia yksin ja yhdessä ideoiden. Valinnaisaineessa tutustutaan myös kestäväan kehitykseen ja kiinnitetään huomiota omiin kulutustottumuksiin.

TAVOITTEET

- Ohjata oppilasta tutustumaan kestäväan kehitykseen
- Auttaa oppilasta hyödyntämään käytettyjä materiaaleja ja keksimään niille uusia käyttötarkoituksia
- Ohjata oppilasta kiinnittämään huomiota kulutustottumuksiin.

SISÄLLÖT

- Oppilas tutustuu kestäväan kehitykseen.
- Oppilas tutustuu eri materiaaleihin ja niiden kierrättämiseen.
- Oppilas keksii vanhoille esineille uusia käyttötarkoituksia.
- Oppilas seuraa omia kulutustottumuksiaan.

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN

- L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen
- L3 Itsestä huolehtimisen ja arjen taidot
- L6 Työelämätaidot ja yrittäjyys
- L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestäväan tulevaisuuden rakentaminen

KUVISTA LUOVASTI

Onko kuvataide ilosi ja intohimosi? Tule mukaan syventämään taitojasi ja käyttämään kuvataidetta monipuolisesti. Valinnaisaineessa saat käyttää omaa luovuuttasi ja toteuttaa töitä monipuolisia kuvataiteen tekniikoita käyttäen. Valinnaisaineessa tehdyistä tuotoksista voidaan toteuttaa taidenäyttely.

TAVOITTEET

- Innostaa oppilasta käyttämään monipuolisesti erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja.
- Innostaa oppilasta käyttämään omaa luovuuttaan sekä käyttämään luonnon- ja kierrätysmateriaaleja.
- Kannustaa ja rohkaista oppilaita heille merkityksellisten visuaalisen kulttuurin teosten, tuotteiden ja ilmiöiden tutkimiseen.
- Ohjata oppilasta asettamaan työskentelyyn tavoitteita ja työskentelemään tavoitteellisesti ja pitkäjänteisesti yksin ja yhdessä toisten kanssa
- Ohjata oppilasta käyttämään välineitä ja materiaaleja tarkoituksenmukaisesti
- Ohjata oppilasta huolehtimaan yhteisestä työtilasta, omista ja yhteisistä välineistä

SISÄLLÖT

- Opetuksen sisällöiksi valitaan oppilaiden tekemiä kuvia ja kuvakulttuureja, joihin he osallistuvat omaehtoisesti (esim. piirustus, maalaaminen, arkkitehtuuri, hiilipiirtäminen, valokuvaus, animaatiot, elokuvat, videopelaaminen, julisteet).
- Opetuksen sisällöt valitaan erilaisista ympäristöistä, esineistä, mediakulttuureista ja virtuaalimaailmoista
- Opetuksessa voidaan hyödyntää vierailuja taidenäyttelyihin ja taiteilijavierailuja

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN

- L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen
- L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
- L4 Monilukutaito
- L5 Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen
- L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen

LUOVA ILMAISU

Valinnaisaine sisältää monipuolisia ilmaisuharjoituksia leikkien ja yhdessä puuhaillen. Työtapoina oppimiskokonaisuudessa ovat esim. draama, kehollinen ilmaisu ja puheilmaisu. Pyritään luomaan turvallinen ympäristö, jossa esiintymispelon voi unohtaa.

TAVOITTEET

- Ohjata oppilasta löytämään itseilmaisun keinoja mm. improvisoinnin, tarinoiden ja näyttelemisen perusteiden sekä puheilmaisun, kehollisen ilmaisun ja musiikin avulla.
- Rohkaista oppilasta omien tarinoiden keksimiseen ja niiden dramatisointiin, mielikuvituksen herättämiseen ja luovien ratkaisujen tekemiseen.
- Rohkaista vuorovaikutteiseen ryhmätoimintaan.
- Tarjota oppilaalle mahdollisuus myönteiseen esiintymiskokemukseen.

SISÄLLÖT

- Kuunnellaan ja kerrotaan itse tarinoita ja satuja.
- Harjoitellaan aistihavaintojen tekoa, havainnoidaan itseä ja toisia.
- Harjoitellaan kokonaisilmaisua liikkeen ja äänen avulla.
- Kehitetään yhteistyötaitoja ryhmässä draamallisessa toiminnassa.
- Hyödynnetään draaman toimintamuotoja erilaisten ajankohtaisten aiheiden, teemojen ja kirjallisuuden käsittelyssä.
- Tutustutaan johonkin esittävän taiteen muodoista.
- Voidaan valmistaa pienimuotoinen esitys.
- Kehitetään poikkitaiteellisia ilmaisumuotoja esim. äänimaisemat.
- Oppilasta rohkaistaan voittamaan esiintymiseen liittyvä pelko rentoutusharjoitusten avulla.

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN

- L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen
- L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
- L4 Monilukutaito
- L6 Työelämätaidot ja yrittäjyys
- L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen

LUOVA KÄSSÄ (käsityön pehmeät materiaalit)

Tule mukaan syventämään käsityön taitojasi suunnittelemalla ja toteuttamalla itsellesi tarpeellisia käsitöitä. Valinnaisaineessa saat käyttää omaa luovuuttasi ja toteuttaa töitä ajan kanssa monipuolisia käsityön materiaaleja ja tekniikoita käyttäen.

TAVOITTEET

- Vahvistaa oppilaan kiinnostusta käsin tekemiseen sekä innostaa keksivään ja kokeilevaan käsityöhön
- Ohjata oppilasta tuntemaan monia erilaisia materiaaleja ja työstämään niitä tarkoituksenmukaisesti
- Kannustaa oppilasta toimimaan pitkäjännitteisesti ja vastuuntuntoisesti, huolehtimaan turvallisesta työskentelystä sekä valitsemaan ja käyttämään työhön sopivaa välineistöä

SISÄLLÖT

- Kokeillaan erilaisia materiaaleja ja työskentelytekniikoita ideoiden kehittämiseksi tuotteeksi tai teokseksi.
- Kokeillaan monipuolisesti erilaisia materiaaleja kuten kankaita, kuituja, lankoja ja kierrätysmateriaaleja.
- Valmistetaan erilaisia yksilöllisiä ja/tai yhteisöllisiä tuotteita ja teoksia käyttäen erilaisia valmistustekniikoita ja työvälineitä

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN

- L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen
- L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
- L3 Itsestä huolehtimisen ja arjen taidot
- L6 Työelämätaidot ja yrittäjyys
- L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen

MATKA MAAILMAN YMPÄRI

Valinnaisaineessa tutustutaan eri maanosien ja maiden kieliin, tapoihin, taiteeseen, ruokakulttuuriin ja musiikkiin yhdessä kokeillen ja toimien. Opiskelussa huomioidaan oppilaiden kiinnostuksen kohteet ja tietämys eri maista ja kulttuureista. Mahdollisuuksien mukaan valmistetaan maistuvia makuelämyksiä. Opiskelussa hyödynnetään monipuolisesti tieto- ja viestintäteknologiaa.

TAVOITTEET

- Innostaa oppilasta tutustumaan eri kulttuureihin esimerkiksi musiikkiin, taiteeseen, ruokaan ja tapakulttuuriin.
- Ohjata oppilasta havaitsemaan kulttuurinen runsaus.
- Motivoida oppilasta arvostamaan omaa kieli- ja kulttuuritaustaansa.
- Ohjata oppilasta asettumaan toisen asemaan ja tarkastelemaan asioita eri näkökulmista.
- Innostaa oppilasta tutustumaan eri kieliin, maihin ja kulttuureihin hyödyntäen tieto- ja viestintäteknologiaa.

SISÄLLÖT

- Etsitään oppilaita kiinnostavaa tietoa eri maista, kulttuureista ja kielistä
- Sisältöjen valinnassa lähtökohtana on oppilaiden jokapäiväinen elämänpiiri, kiinnostuksen kohteet sekä ajankohtaisuus, näkökulmana minä, me ja maailma.
- Hyödynnetään kirjallisuutta, musiikkia, mediaa, elokuvia, sarjoja, pelejä, vierailijoita
- Kuunnellaan eri kieliä ja harjoitellaan yksinkertaisia tervehdyksiä ja fraaseja

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN

- L2 Kulttuurien osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
- L4 Monilukutaito
- L5 Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen

MUSIIKIN ILOA

Valinnaisaine sisältää helppoa soittoa ja laulua iloisella ja rennolla otteella. Harjoitellaan yhdessä musisointia ja kannustetaan toisia uuden oppimisessa. Ohjelmisto rakennetaan yhdessä oppilaiden kanssa soittajien taso huomioiden. Oppimiskokonaisuus voi sisältää pieniä esiintymisiä. Tule laulamaan tai soittamaan!

TAVOITTEET

- Rohkaista ja innostaa oppilasta toimimaan ryhmän jäsenenä ja rakentamaan myönteistä yhteishenkeä.
- Ohjata oppilasta ymmärtämään musiikkikäsitteitä ja musiikin merkintätapojen periaatteita musisoinnin yhteydessä.
- Rohkaista oppilasta halutessaan improvisoimaan
- Ohjata oppilasta kehittämään musiikillista osaamistaan harjoittelun avulla, osallistumaan tavoitteiden asettamiseen ja arvioimaan edistymistään suhteessa tavoitteisiin.
- Ohjata oppilasta kiinnittämään huomiota kuulon suojaukseen ja äänenvoimakkuuteen.

SISÄLLÖT

- Musisointitilanteissa ohjataan musisoivan ryhmän jäsenenä toimimiseen. Oppilas osallistuu aktiivisesti ryhmän toimintaan ja osaa hyödyntää musisoinnissa omia vahvuuksiaan. Ohjataan luontevaan äänenkäyttöön ja perussoittotekniikoiden hallintaan.
- Musisointitilanteissa kiinnitetään huomiota peruskäsitteiden lisäksi musiikkikäsitteiden ymmärtämiseen (esim. rytmi, melodia, harmonia, muoto, sointiväri ja dynamiikka).
- Musiikillisessa toiminnassa kiinnitetään huomiota myös tulkintaan ja musiikin ilmaisullisiin keinoihin.
- Ohjelmisto suunnitellaan monipuoliseksi yhdessä oppilaiden kanssa. Ohjelmistoon sisällytetään musisointitilanteissa syntyneet oppilaiden luovat tuotokset.
- Mahdolliset vierailut ja vierailijat

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN

- L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen
- L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
- L4 Monilukutaito
- L6 Työelämätaidot ja yrittäjyys
- L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen

PALLOILU

Erilaisten pelivälineiden avulla toteutettua liikuntaa.

TAVOITTEET

- Kannustaa oppilaita fyysiseen aktiivisuuteen, kokeilemaan erilaisia palloilumuotoja ja harjoitteita.
- Ohjata oppilasta kehittymään palloilutaidoissa monipuolisesti sekä yksilötasolla että joukkueessa.
- Kannustaa oppilaita kehittämään omia fyysisiä ominaisuuksiaan: nopeutta, liikkuvuutta, kestävyyttä ja voimaa.
- Ohjata oppilaita työskentelemään kaikkien kanssa sekä säätelemään toimintaansa ja tunneilmaisuaan liikuntatilanteissa.
- Ohjata oppilaita toimimaan reilunpelin periaatteen mukaisesti.

SISÄLLÖT

- Runsaasti fyysisesti aktiivista toimintaa.
- Erilaisiin oppimisympäristöihin sopivia palloilulajeja turvallisesti.
- Valitaan harjoitteita, joilla opitaan harjaannuttamaan nopeutta, liikkuvuutta, kestävyyttä ja voimaa.
- Opetuksessa käytetään monipuolisesti leikkejä, harjoitteita ja pelejä.
- Opetukseen valitaan myönteistä yhteisöllisyyttä lisääviä harjoitteita, leikkejä ja pelejä, joissa opitaan ottamaan toiset huomioon ja kehittämään yhteispeliä.

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN

- L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen
- L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
- L3 Itsestä huolehtimisen ja arjen taidot
- L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen

PELIEN MAAILMA

Pelien maailmassa saat kokeilla esimerkiksi korttipelejä, lautapelejä ja tietokonepelejä. Sinulla on mahdollisuus tehdä oma peli yksin tai ryhmässä. Pelien maailmassa pääset tutustumaan ja arvioimaan uusia pelejä sekä tekemään peliesittelyjä.

TAVOITTEET

- Innostaa oppilasta tutustumaan erilaisiin peleihin ja kokeilemaan niiden pelaamista
- Ohjata ja innostaa oppilasta suunnittelemaan ja toteuttamaan oma peli yksin tai ryhmässä
- Ohjata oppilaita työskentelemään ryhmässä sekä säätelemään toimintaansa ja tunneilmaisuaan ryhmätilanteissa.
- Rohkaista oppilasta keskustelemaan havainnoistaan ja ajatuksistaan sekä harjoittelemaan näkemystensä perustelemista.

SISÄLLÖT

- Erilaisiin peleihin tutustumista
- Erilaisten pelien pelaamista
- Oman pelin suunnittelu ja toteuttaminen yksin tai ryhmässä
- Peliarviot ja -esittelyt

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN

- L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen
- L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
- L4 Monilukutaito
- L5 Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen

PUU- JA/TAI METALLITYÖT

Valmistetaan esineitä puusta ja/tai metallista. Syvennetään tietoja ja taitoja puu- ja/tai metalliteknologiasta. Tutustutaan eri puulajeihin ja/tai erilaisiin metalleihin sekä niiden käyttötarkoituksiin.

TAVOITTEET

- Ohjata oppilasta tunnistamaan käsityön käsitteistöä.
- Ohjata oppilasta työstämään materiaalia tarkoituksenmukaisesti ja turvallisesti.
- Kannustaa oppilasta arvostamaan omaa ja muiden työtä.
- Ohjata käyttämään erilaisia lähdemateriaaleja tuotteen käsityöprosessin vaiheissa.

SISÄLLÖT

- Oppilas kokeilee erilaisia työtapoja ja tekniikoita puuhun ja/tai metalliin.
- Oppilas valmistaa tuotteen puusta ja/tai metallista ohjeen mukaan.
- Oppilas pyrkii valmistamaan laadukkaan tuotteen ja oppii arvostamaan omaa ja muiden työtä.
- Oppilas oppii käyttämään eri lähdemateriaaleja käsityöprosessissa.

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN

- L3 Itsestä huolehtimisen ja arjen taidot
- L6 Työelämätaidot ja yrittäjyys
- L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen

TUTKIN JA KOKEILEN

Valinnaisaineessa on mahdollisuus tutkia ja kokeilla mielenkiintoisia luonnonilmiöitä tutkimusprojektien, leikkien ja pelien avulla teknologiaa hyödyntäen. Ohjelmointia harjoitellaan aktiivisesti tehden ja mahdollisuuksien mukaan rakennetaan robotteja. Hyödynnetään lähiympäristöä ja seudullisia yhteistyötahoja mikäli mahdollista.

TAVOITTEET

- Innostaa oppilasta laatimaan toimintaohjeita
- Ohjata ja tukea oppilasta ongelmanratkaisutaitojen kehittämisessä
- Ohjata oppilasta tunnistamaan syy-seuraussuhteita
- Ohjata oppilasta suunnittelemaan ja toteuttamaan pieniä tutkimuksia, tekemään havaintoja ja mittauksia
- Innostaa oppilaita kokeilemaan, keksimään ja luomaan uutta yhdessä toimien

SISÄLLÖT

- Fysikaalisten ja kemiallisten ilmiöiden tutkiminen, kuvaaminen ja selittäminen
- Sisällöksi valitaan omaan elinympäristöön ja arkielämään liittyviä tutkimustehtäviä
- Teknologia, robotiikka
- Syy ja seuraussuhteen tunnistaminen

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN

- L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen
- L5 Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen
- L6 Työelämätaidot ja yrittäjyys
- L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen

VOI HYVIN

Kokeillaan erilaisia liikuntamuotoja. Tutkitaan ja pohditaan omaan hyvinvointiin ja fyysiseen aktiivisuuteen liittyviä tekijöitä. Pohditaan terveellisen ruokavalion merkitystä ja mahdollisuuksien mukaan valmistetaan pieniä välipaloja.

TAVOITTEET

- Ohjata oppilasta tutustumaan fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen terveyteen.
- Kannustaa ja ohjata oppilasta liikunnallisten ja terveellisten elämäntapojen omaksumiseen.
- Ohjata oppilasta kokeilemaan erilaisia liikuntatehtäviä erilaisissa oppimisympäristöissä.
- Ohjata oppilasta toimimaan vastuullisesti ja turvallisesti yksin sekä yhdessä.
- Huolehtia siitä, että oppilaat saavat riittävästi kokemuksia omasta kehosta, pätevyydestä ja yhteisöllisyydestä.
- Ohjata oppilasta tutkimaan ja toimimaan sekä liikkumaan ja retkeilemään luonnossa ja rakennetussa ympäristössä.
- Ohjata oppilasta toimimaan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

SISÄLLÖT

- Yhteisöllisyyttä lisäävät pari- ja ryhmätehtävät, leikkejä, harjoituksia ja pelejä, joissa opitaan ottamaan toiset huomioon ja auttamaan muita sekä tehtäviä, joissa opitaan vastuun ottamista omasta toiminnasta, yhteisistä asioista ja säännöistä.
- Iloa ja virkistystä tuovat liikuntatehtävät erilaisissa ympäristöissä.
- Sisällöiksi voidaan valita esimerkiksi uni, lepo, arkirytmii, ravitsemus, liikunta, ulkoilu, lihashuolto ja rentoutuminen.
- Valitaan tehtäviä, jotka harjaannuttavat esimerkiksi nopeutta, tasapainoa, liikkuvuutta, kestävyyttä ja voimaa.
- Tutustutaan ympäristössä toimimisen oikeuksiin ja velvollisuuksiin.

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN

- L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen
- L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
- L3 Itsestä huolehtimisen ja arjen taidot
- L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen

YRITYSSANKARI

Mitä tahansa voi saavuttaa, kunhan vain yrittää! Yrityssankari -kurssilla kehität liikeidean yhdessä ryhmäsi kanssa, suunnittelette yrityksenne toiminnan sekä hiotte yrityksellenne myyntipuheen. Yrityssankari -ohjelman avulla tutustut tekemällä oppien työelämätaitoihin, taloudenhallintaan ja yrittäjämäiseen asenteeseen. Valinnaisaineessa voit hyödyntää omia vahvuuksia, kehitellä ideoita ja suunnitella tuotetta. Saat toimia yhteistyössä muiden oppilaiden ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Yritykset esitellään kurssin lopuksi ryhmälle.

TAVOITTEET

- Innostaa oppilasta liikeidean ideoimiseen, suunnitteluun ja toteuttamiseen yksin ja yhteistyössä muiden kanssa.
- Kannustaa oppilasta toimimaan yritteliäästi, tavoitteellisesti ja pitkäjänteisesti
- Ohjata oppilasta työskentelemään kaikkien kanssa sekä säätelemään toimintaansa ja tunneilmaisuutaan ryhmätilanteissa.
- Rohkaista oppilasta keskustelemaan havainnoistaan ja ajatuksistaan, harjoittelemaan näkemystensä perustelemista sekä tunnistamaan omia vahvuuksiaan.

SISÄLLÖT

- Ideoille siivet (Tutustutaan omiin vahvuuksiin ja ideoidaan luovasti.)
- Nimet ja suunnitelmat (Keksitään omalle yritykselle nimi ja kehitetään liikeidea.)
- Brändäys (Rakennetaan yritysilme ja tehdään oma logo.)
- Myyntitykit liikkeelle (Harjoitellaan asiakaspalvelua ja keksitään myyntipuhe.)
- Puhutaan rahasta
- Tutustutaan hinnoitteluun ja tehdään mainoksia.
- Nettisivut (Pohditaan digitaalista markkinointia ja luodaan yritykselle omat nettisivut.)
- Kohti loppuhuipennusta (Tarkistetaan kaikki loppuhuipennusta varten.)
- Loppuhuipennus (Myydään omia tuotteita ja palveluita oikeille asiakkaille.)
- Tilinpäätösjuhla (Juhlitaan yhdessä onnistumista ja kerrataan opittua.)

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN

- L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen
- L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
- L5 Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen
- L6 Työelämätaidot ja yrittäjyys
- L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen